

Utmaningar inom EU

EU har de senaste åren utsatts för flera prövningar, bland annat Storbritanniens beslut att lämna unionen. Inför framtiden har EU-samarbetet flera stora utmaningar att hantera, till exempel hur stor makt unionen ska ha över medlemsländerna.

Har EU för stor makt?

I EU:s medlemsländer pågår en ständig diskussion om hur stor makt EU ska ha. De som är positiva till EU framhåller ofta det som var tanken från början, nämligen att länderna skulle hålla fred. Sedan kol- och stålunionen bildades på 1950-talet har inga medlemsländer varit i krig med varandra.

EU-förespråkarna menar att samarbetet är den enda vägen för att kunna lösa stora frågor som exempelvis miljöhot, organiserad brottslighet eller flyktingkriser. Där behövs överstatliga beslut. De menar också att det är bra för unionens ekonomiska utveckling om varor, tjänster, pengar och människor kan röra sig fritt mellan länderna.

EU-skeptikerna däremot vill att EU ska ha mindre makt och istället vara ett mellanstatligt projekt. De menar att det är bra att länderna samarbetar och fattar beslut i olika frågor, men att alla länder ska vara överens om besluten ska gälla.

Ett annat problem som EU-skeptikerna ofta nämner är att makten befinner sig för långt från vanligt folk. Att de som bestämmer i EU har blivit en elit som inte längre lyssnar till folket.

Demonstranter i London, 25 mars 2017, protesterar mot landets beslut att lämna EU. Storbritannien lämnade unionen i januari 2020.

Lobbyism – ett demokratiskt problem?

Organisationer och företag är måna om att beslutsfattarna i EU fattar beslut som gynnar deras intressen. Därför anlitar de **lobbyister**, som på olika sätt försöker påverka politiker i EU, bland annat genom att presentera egna utredningar eller anordna möten och tillställningar.

Lobbyisterna är ofta sakkunniga inom det område som politikerna ska fatta beslut om. De kan presentera fakta, visa på olika perspektiv och peka på vilka konsekvenser ett beslut kan leda till. Men inom EU har det under många år funnits kritik mot lobbyisterna.

En kritik är att alla organisationer och företag inte har råd att anlita lobbyister. Det betyder att det till stor del är de grupper som har ekonomiska resurser som kan anlita lobbyister för att påverka politikerna.

En annan kritik är att lobbyisterna inte behöver berätta vilka organisationer eller företag som har gett dem pengar för att driva en viss fråga. Bristen på insyn gör att det blir svårare att granska politiker. Öppenhet behövs för att till exempel motverka korruption.

Frågan om lobbyism är en utmaning som EU hela tiden måste brottas med.

UPPGIFTER

20. Redogör: Nämn tre argument för ett starkare EU-samarbete.

21. Redogör: Nämn tre argument mot ett starkare EU-samarbete.

22. Redogör: Vilka för- och nackdelar finns det med lobbyism?

23. Resonera: Varför kan det vara ett problem att lobbyister inte behöver berätta vem som är deras uppdragsgivare?